

УДК 821.161.2-3.09

DOI <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.4-2/44>**Пінчук Т. С.**

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

Уманська Т. О.

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

ПРИТЧЕВІСТЬ ЗБІРКИ МИРОСЛАВА ДОЧИНЦЯ «ЄДИН» ЯК ОЗНАКА ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ ЙОГО ПРОЗИ

Досліджено поняття, особливості та генезу притчевості в українському дискурсі, з'ясовано, що параболічність, метафоризація, полісемантичність, двоплановість, ускладненість часопростору, міфологічне світовідчуття, біблійна символіка, моральний експеримент є ознаками постмодерної притчевої літератури. Розглянуто збірку філософських новел Мирослава Дочинця «Єдин» як зразок інтелектуальної прози, проаналізовано характеристики різноманітних моделей створення заголовкового комплексу у зазначеній збірці.

Установлено, що прозові мініатюри Мирослава Дочинця «Єдин» є філософськими новелами з елементами притчевості через наявні в них такі ознаки, як: параболічна структура, зокрема своєрідне обрамлення та алюзії в епіграфах і елементах новел; двоплановість або наявність підтексту; ускладнений часопростір, який необмежений просторовими та часовими рамками; міфологічне амбівалентне світовідчуття, особливістю якого є глибоко релігійний християнський світогляд, поєднаний з язичницькими «вкрапленнями»; символічні образи, які мають релігійні підвалини; біблійна символіка; моральний експеримент із ситуацією екзистенційного вибору між Добром і Злом, різними цінностями.

Доведено, що постмодерні притчі Мирослава Дочинця мають усі ознаки параболічних творів, зокрема: філософічність, метафоричність сприйняття проблеми, підтекст, символічність, багатоплановість.

З'ясовано, що яскравими характеристиками різноманітних моделей створення заголовкового комплексу у збірці Мирослава Дочинця «Єдин» є заголовок-словоформа (номен), заголовок-словоз'єднання, заголовок-словосполучення (найбільша група); до змістовних характеристик належать: асоціативність, метафоризація, алюзія, паремії. Унікальність ідіостилю письменника ілюструють такі стилістичні фігури: різноманітні форми дієслів, зокрема наказового способу, 1-ї та 2-ї особи, 3-ї особи; початковий сполучник підрядного речення у поєднанні з апосіопезою, замовчуванням; займенники; називні речення, а до найчастотнішої спільної ознаки належить апосіопеза.

Розвідка сприяє розумінню того, що збірка мініатюр і сповідь серця «Єдин» у притчевій формі відкриває нам інший світ, чи інший духовний вимір світу, інтелектуально наснажений, філософськи полівалентний, оскільки ідіостиль письменника надає перевагу філософському осмисленню дійсності, яким просякнуті заголовки новел, їхня структура, образна система.

Ключові слова: притчевість, параболічність, полісемантичність, біблійна символіка, заголовковий комплекс.

Постановка проблеми. Сучасний український письменник, публіцист, видавець і блогер Мирослав Дочинець, «новий Сковорода», «український Паоло Коельо», «закарпатський Сократ», лауреат трьох міжнародних літературних премій, Національної премії імені Тараса Шевченка 2014 р. за роман «Вічник», найплідніший автор-чоловік, що «розмовляє авторизмами», володар думок читачів, є помітним творцем новітнього літературного дискурсу зі своїм неповторним світоглядом і авторським ідіостилем. Новатор-експериментатор, митець створює

своє літературне поле, просякнуте особливою філософічністю, притчевістю, метафоризацією, яке потребує розкодування та осмислення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням феномену Мирослава Дочинця опікуються критики О. Гаврош, Є. Сверстюк, Л. Скорина, М. Слабошпицький, П. Сорока; літературознавці М. Васьків, Л. Горболіс, О. Капленко аналізують генезу ідіостилю; А. Вегеш, В. Базилевич, О. Іщенко, О. Коцарев, О. Щур досліджують філософічність, імпресіонастичність, інтермедіальність,

метафоризацію, знання читацької психології, а О. Іщенко 2018 р. підсумовує рецепцію творчості письменника в літературно-критичній думці та наполягає на її неоднозначності. Притчевість в українській літературі досліджує низка науковців, зокрема Ю. Веремчук, Ю. Григорчук, С. Демченко, І. Клим'юк, О. Колодій, Г. Полякова, проте бракує розробок, присвячених осмисленню творчого доробку саме Мирослава Дочинця.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження збірки філософських новел «Єдин» Мирослава Дочинця як репрезентанта інтелектуальної прози та виокремлення ознак її притчевості.

Виклад основного матеріалу. До особливостей притчової, або концептальної, прози дослідники С. Величко, Ю. Веремчук, І. Клим'юк [4; 5; 10], відносять такі: своєрідну двоплановість; ситуації морального експерименту (лабораторних ситуацій); багатопланові символічні образи; використання у творі параболи; ускладнення часопросторових характеристик; спорідненість притчевості та іронічності; театральність; традиційну біблійну символіку; вихід на рівень міфологічного світовідчуття.

Так, Ю. Веремчук [5] стверджує, що «про притчевість можемо говорити кожного разу, коли зміст твору постає ширшим від того конкретного одиничного тлумачення, що випливає з його безпосереднього сюжету, тобто у разі появи смислових нашарувань на поверхні твору» [5, с. 153]. Такі тексти, на її думку, потребують від читача певних інтелектуальних зусиль, аналітичних здібностей, умінь проводити паралелі й бачити майбутні перспективи, рефлексувати за допомогою власного досвіду та безперечного уникнення однозначних висновків, тому стають не просто художнім осмисленням, а способом опанування дійсності. Причому унікальну авторську концепцію та світобачення читачеві потрібно розкодувати та усвідомити.

Цілком зрозуміло, що йдеться про полісемантичність таких творів, яка сприяє асоціативному баченню, під яким Ю. Веремчук [5] розуміє зв'язок між зображувальним і паралеллю, що виникає у свідомості автора та реципієнта на основі власного досвіду, а тому основною специфікою його є двоякість.

У конкретному художньому творі притчевість реалізується через низку прийомів: узагальнений характер розповіді; філософічність; універсальність проблематики; перетворення сюжету на модель певної ситуації; умовність місця та часу; вихід за межі конкретного тлумачення образу, символу, концепту.

Подається певна завуальована модель для філософського осмислення, яка може покладатися на параболічне стереоскопічне зображення дійсності, яке за С. Величко [4] спроможне розширити явище, зробити його типовим і проблемним, із глибоким гуманістичним змістом. При цьому актуалізуються асоціативність, полісемантичність, двоплановість через підтекст, висока тональність і міфологічна широта.

Отже, притчевість, асоціативність, параболічність, полісемантичність, двоплановість як ознаки філософічності та інтелектуалізації сприяють універсальному рівню рецепції твору для усвідомлення його концепції.

Витоки ознак притчевості спостерігаються в давній дидактичній літературі різних родів у жанрах апологу, байки, притчі, повчальної повісті, повчання, послання, мораліте, шкільної драми, які аргументують авторську концепцію через певний процес моделювання мислення, так зване пряме повчання. Нині такого безпосереднього впливу автори намагаються уникати за допомогою різних художніх прийомів, як-от: конструювання образів персонажів через психологічну вмотивованість їхніх учинків; внутрішній діалог; двочленна будова твору (приклад – пояснення); заміна повчальних висловів фігурами художнього синтаксису (це провідна риса ідіостилю Мирослава Дочинця); уведення загальнолюдського контексту; міфологізм часу та простору; архетипізація. У такий спосіб замість дидактизму використовується філософічність.

У світовій літературі притчевість репрезентовано низкою творів, серед яких: новели-притчі (Ф. Кафка «Вирок», «Перевтілення», «У виправній колонії»; І. Андрич «Притча про візироваго слона»), повісті-притчі (Е. Гемінгвей «Старий і море», Т. Пулатов «Друга подорож Каїна», В. Распутін «Прощання з Матьорою»); роман-притча (Г. Мелвілл «Мобі Дік, або Білий кит», Дж. Конрад «Олмейрова примха», «Лорд Джім», А. Камю «Чума», Г. Гарсія Маркес «Сто років самотності», «Осінь патріарха», В. Голдінг «Володар мух», «Спадкоємці», «Вільне падіння», «Шпиль», «Піраміда», «Бог Скорпіон», «Ритуал посвяти», Ч. Айтматов «Білий пароплав», «І довше року триває день», «Плаха», О. Чіладзе «Ішла дорогою людина», «І кожен, хто зустрінеється зі мною...», «Залізний театр» тощо), драми-притчі (брати Чапеки «З життя комах», Б. Брехт «Гостроголові та круглоголові», «Добра людина із Сичуані», «Кар'єра Артура Уї», «Кавказьке крейдяне коло»).

Варто зауважити, що притчевість є лише стильовим прийомом, а не жанром твору, для якого характерні домінування головної думки над художніми способами її втілення й оповідь заради повчання.

Основоположником української притчевої літератури є Григорій Сковорода, пошуки якого продовжують письменники XIX ст. П. Білецький-Носенко, П. Гулак-Артемівський, Л. Боровиковський, Г. Квітка-Основ'яненко, а згодом Т. Шевченко («Царі», «Неофіти». «Осії. Глава IV. (Подражаніє)», «Колись-то ще во время оно...», «Саул», «Псалми Давидові», «Пророк», «Марія», «Молитва» тощо), С. Руданський, П. Куліш, Ю. Федькович, М. Старицький. У кінці XIX – на початку XX ст. притчева образність стає провідною (образи-алегорії, образи-ідеї, образи-архистилі, образи-прикладні, образи-символи) для параболічного розуміння естетичної сутності явища образи будуються за антонімічним принципом (І. Франко «Смерть Каїна», «На Святоюрській горі», «Терен у нозі», «Мойсей», «Істар»; Леся Українка «Роберт Брюс, король шотландський», «Вавилонський полон», «Адвокат Мартіан», «Триптих»; Б. Грінченко «Матильда Аграманте», «Живуща вода»; М. Вороний «Свшан-зілля», «Притча про матір»; П. Грабовський «До сіячів» тощо).

У 60-х роках XX ст. притчевість повертається та синтезується з різними жанрами: низкою сонетів Д. Павличка, балад І. Драча, епітафії «Гнівні сонети» В. Симоненка, поезіями Л. Костенко, Р. Лубківського, І. Жиленко, П. Перебийноса, а параболічне зображення стає притаманне химерній необароковій прозі («Лебедина зграя», «Зелені млини» В. Земляка, «Дім на горі», «На полі смиренному» В. Шевчука, «Оглянься з осені» В. Яворівського тощо).

Початок XXI ст. стає часом пошуком притчевого постмодерного розмаїття Мирослава Дочинця, нарративною особливістю творчості якого М. Васьків [1] уважає повчання через розповідь. М. Дочинець у 2019 р. презентує свою чергову філософську збірку прозових мініатюр «Єдин» [7], які сам автор називає сповіддю та притчею серця.

Отже, притчевість як спосіб художнього узагальнення дійсності стає, на думку І. Клим'юк, «одним із засобів інтелектуалізації в українській літературі та ознакою входження її у світовий літературний процес» [10, с. 140].

Прозові мініатюри Мирослава Дочинця можна вважати новелами з елементами притчевості, спостерігаються такі досліджені її ознаки в текстах:

1. Параболічна структура. Своєрідним обрамленням і алюзіями слугують епіграфи та елементи новел. Так, на початку збірки подаються епіграфи «Я не один. Я єдиний серед інших однаків» (Генрі Мюллер), «Краще ім'я – твоє, краще місце – твоє, кращий час – твій» (старий рукопис невідомого автора), до яких автор звертається у своїх замальовках – «Якщо в тебе є ти, якщо ти з собою – ти не один. Ти – ЄДИН» («ЄДИН») [7, с. 243]; «ЄДИН – з усіма, поза всіма, при собі і в Богові. Бо збагнув, що краще ім'я – твоє ім'я, краще місце – твоє місце, кращий час – твій час» («Твоє ім'я, твоє місце, твій час») [7, с. 240].

2. Двоплановість або наявність підтексту. Головна ідея – кожна особистість єдина, неповторна, виняткова, сприймається такою, як вона є, – осмислюється на чотирьох підтекстових рівнях: особистісному, національному, християнському, загальнолюдському.

3. Ускладнений часопростір, який необмежений просторовими та часовими рамками. Відбувається із різними потенціями та умовами: «Не сьогодні», – крикнув дуже заклопотаний і вкрай зайнятий чиновник середньої руки. «Ні, сьогодні...» (відповіла смерть у замальовці «Не сьогодні») [7, с. 155]; «Вчора все було з тобою, Сьогодні все твоє при тобі, Завтра все буде над тобою» («Вчора, сьогодні, завтра...») [7, с. 187]; «Де б ти не був, ти – Дома» («Дома») [7, с. 170]; «Якщо вибираєш шлях – думай про Путь» («У дорозі») [7, с. 175]. Найголовніше – «Час стоїть. Минає ми» «Ми» [7, с. 102].

4. Міфологічне світовідчуття. Особливістю світосприйняття Мирослава Дочинця є глибоко релігійний християнський світогляд, поєднаний з язичницькими «вкрапленнями», як у Богдана-Ігоря Антонича. Про амбівалентність світовідчуття та навіть сприйняття художнього тексту: «Метеликів двоє. І тих, що при книжці, двоє. Писальник і читальник. Сівач і пожинач Слова» («Тінь метелика») [7, с. 246]; «Можна в поті чола котити камінь угору, можна з каміння скласти цілу гору, звести палац або пишний надгробок, а можна камінь покласти в підмурівок Храму. Щоб руки, груди, серце і дух стали вільними» («Камінь») [7, с. 29]; про нерозривну єдність із природою: «Двічі на день, уранці й увечері, занурююся в Латорицю. Щоби води її по душу обгорнули мене. Бо вони протікають не біля тебе, а через тебе. Бо це на правду не вода, а ВОДИ, народжені горами, напоєні струмками, насажені корінням, очищені камінням, нагріті сонцем, заохоложені місяцем, насичені духами («Води вічного русла») [7, с. 124].

5. Символічні образи, які мають релігійні підвалини. Серед них – архетипи Бог, Душа, янгол, Дім, Дорога, Яйце, Слово, Живло, Мати, батькова рука, колесо життя, дитина, ключ небесний, книга, крила життя.

6. Біблійна символіка, якою просякнутий увесь твір і яка сприяє глибокому філософському обмірковуванню неповторності Людського Шляху: «Господь створив світ і залишився в ньому. І в цьому смисл творчості» («Бог на кухні») [7, с. 20]. Символічним є один з епіграфів твору з Блаженного Августина: «Ми не знаємо, скільки не з нами наших і скільки не наших», поданий через призму афористичності та метафористичності.

7. Моральний експеримент. Автор пропонує ситуацію екзистенційного вибору між Добром і Злом, різними цінностями. Його новели містять у собі інтелектуальну загадку, спонукаючи, замислившись над вічними питаннями буття, разом із письменником знайти свою істину. «Вона не була Моною Лізою, зате залишила цьому світові свою неповторну усмішку. Жінка зі спотвореним обличчям і прекрасною долею», оскільки «Вміти насолоджуватися життям – значить жити двічі» («Усмішка в дзеркалі») [7, с. 94–96]. «Якщо за один день не можна змінити життя, то можна змінити думки, які можуть назавжди змінити твоє життя» («Одна година одного дня одного року») [7, с. 172].

Ознаками, характерними для притчевого тексту, є влучні та афористичні заголовки до творів, оскільки, як стверджує Ю. Карпенко, «назва акумулює у собі художній задум, ідейний зміст твору, становить його візитну карточку. Якщо шукати у творі найважливіше слово чи словосполучення, то ним, безперечно, треба визнати назву твору» [9, с. 29].

Мирославу Дочинцю притаманні лаконічні метафоричні заголовки із «вузловим елементом твору», «як командир ... найістотніший елемент» (Ю. Карпенко [9, с. 36], бо «назва тим ліпша, чим вона менша і чим більше несе в собі художньої інформації» [9, с. 34]. Саме такою й є назва збірки притч Мирослава Дочинця «ЄДИН».

У словниках, окрім Бориса Грінченка, не вдалося знайти посилання на слово ЄДИН: єдин, єдна, не числівник = один. Єдин гроші складає, а другий мішок шиє в усній народній творчості [11, с. 466]. Значення єдин як синоніма до слова один у сучасних тлумачних словниках – назва числа та його цифрового значення; у значенні «істота» чи «предмет» подібні за сукупністю; самотній, одинокий, одинак; тільки цей; той самий, однаковий, тотожний; цілісний, неподіль-

ний; єдиний; перший серед названих; якийсь; весь час, постійно, безперервно, проте подано тлумачення спільнокореневого слова «єдиний» – один, без інших; внутрішня єдність, цілісність, неподільність; тісно зближений, згуртований; загальний, спільний для всіх.

До цього твору Мирослав Дочинець, на думку А. Вегеш, називає свої твори промовисто метафористично: «Вічником, Криничарем, Горянином, Світованом, здебільшого ігноруючи традиційне наймення, яке людина отримує при народженні, застосовуючи цей художній прийом автор вияскравлює «надособистісний» характер виголошуваних істин» [3, с. 9], оскільки ці герої – не носії «характеру», а «ідеологи», речники важливих екзистенційних тез, про що він неодноразово стверджує в інтерв'ю.

Так само символічною є й назва ЄДИН. У передмові до збірки Мирослав Дочинець зауважує, «що ти є саме такий. Єдин у своїй особності, винятковості, неповторності», а книжка – «це – розсипи животворних зернят, у кожному з яких живуть насінина, дерево і плід самоспізнання».

Отже, авторське новоутворення ЄДИН, характерне для ідіостилю Мирослава Дочинця (Вічник, Криничар, Світован), поєднує, на думку А. Вегеш [2, с. 20], «інформаційний зміст (інформаційно-стилістичну функцію) і оціночний момент (емоційно-стилістичну функцію), які разом працюють на ідею, художній задум, виражають сокровенне, мають кілька змістових шарів, що вказують на різні думки й оцінки письменника» [9, с. 31]. Причому Ю. Карпенко стверджує, що «видумування назв – особливий талант. Є люди, які добре пишуть, але не вміють давати назви своїм речам. І навпаки» [9, с. 33]; його спостереження стосуються й майстерності автора, якого досліджуємо у цій штудії.

Заголовковий комплекс притч збірки «Єдин» твориться автором із використанням метафоричності, а також засобами поетичної морфології та синтаксису, із неповторними стилістичними фігурами. У процесі дослідження виявлено декілька типологій моделей заголовків, зокрема структурна, змістовна, стилістична, які теоретично кваліфікують А. Вегеш, Ю. Карпенко [3; 9].

До структурної моделі заголовків у Мирослава Дочинця належать такі:

1. Заголовок-словоформа (номен) – «Письмо», «Камінь», «Станція», «Без'істів'я», «Цілість», «Єдин».

2. Заголовок-словоз'єднання – «Сліди і слід», «Сніги й слова», «Вогонь і попіл», «Війна і мир», «Солодке і гірке», «Життя і смерть речей».

3. Заголовок-словосполучення (найбільша група) – «Нетлінна година», «Батькова рука», «Ключ небесний», «Її присутність», «Освячення часу», «Спадщина Господня», «Головний день», «Останнє його бездоріжжя», «Той, хто крила має, той і відлітає», «Хто ти?».

До змістовних характеристик належать:

1. Асоціативність – «Бог на кухні», «Більше кориці», «Ключ небесний», «Вічне», «Уроки Наполеона», «Абетка світу», «Моя Мекка».

2. Метафоризація – «Батькова рука», «Нетлінна година», «Спадщина Господня», «Семицвіття днів», «Бальзам бальзаміну», «Живло», «У савані радості», «Крила життя», «Харизма хризантеми», «Танець виноградної кісточки», «Світлина мого спогаду», «Душа роду», «Трава наших слів».

3. Алюзія – «Війна і мир», «Дай серцю волю...», тавтологія – «Правда правд».

4. Паремії – «Слова на вітер», «Дай серцю волю...», «Вічне учнівство», «Кожен своїм носиком живе».

Характерним для унікального ідіостилу є такі стилістичні фігури:

1. Різноманітні форми дієслів: наказового способу – «Увійди...», «Не приймай...», «Дивися...», «Слухай», «Повір», «Розкажи мені»; 1-ї та 2-ї особи – «Маєш...», «Нарікаєш», «Знаєш...», «Шукаю», «Люблю»; 3-ї особи – «Тебе не вчили...», дієприслівник – «Прощаючись...», «Дякуючи Якову...»; інфінітив – «Бути».

2. Початковий сполучник підрядного речення (апосіопеза, замовчування) – «Якщо...», «Коли Бог створював...», «Якщо казатимеш...», «Перш ніж...».

3. Займенники – «Ми», «Своє», «Щось», «Хто ти?»; прикметники – «Щасливий», «Вічне»;

числівники – «Єдин», «Одна година одного дня одного року», «Єдина книга», «Двоє».

4. Називні речення – «Письмо», «Камінь», «Станція», «Без'їстів'я», «Вчора, сьогодні, завтра».

Найчастотнішою спільною ознакою є апосіопеза, тобто умочання, є найуживанішою стилістичною фігурою для створення заголовків, яка підкреслює глибину думки та спонукає замислитися над тим, що недомовлене, зокрема в Мирослава Дочинця «Тільки те...», «Ми всі з яйця...», «Бувало...», «Дитина вигадує...», «Бути...», «Навчи мене...», «Немає...», «Тобі здається...», «Не сьогодні...», «Коли тіло», «Треба...», «Знову...».

Особливості творення заголовкового комплексу Мирославом Дочинцем є відбитком його індивідуального стилю, усвідомлення якого формує у читача уявлення про філософську модель світу письменника.

Висновки і пропозиції. Досліджене дає підстави стверджувати, що збірка мініатюр і сповідь серця Мирослава «Єдин» у притчевій формі відкриває нам інший світ, чи інший духовний вимір світу, «граціозно вглиблений» (Василь Стус), інтелектуально наснажений, філософськи полівалентний. Індивідуальні особливості світосприймання та художнього осмислення спричиняють перевагу у творчому доробку автора притчевих форм, якими просякнуті заголовки новел, їхня структура, образна система. У збірці наявні всі ознаки постмодерної притчевості, зокрема параболічність, метафоризація, полісемантичність, двоплановість, ускладненість часопростору, міфологічне світовідчуття, біблійна символіка, моральний експеримент.

Список літератури:

1. Васьків М. Наративні особливості «Криничара» М. Дочинця: повчання через розповідь. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Філологія. Соціальні комунікації»*. 2013. Вип. 1. С. 25–29.
2. Вегеш А. Конотативне та функціональне наповнення літературно-художніх антропонімів у романі Мирослава Дочинця «Лис у винограднику». *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*. 2014. Вип. 19. С. 17–21.
3. Вегеш А. Промовистість назв романів Мирослава Дочинця. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Філологія. Соціальні комунікації»*. 2014. Вип. 2. С. 8–12.
4. Величко С. Поняття «параболічний роман» як літературознавча проблема. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Філологічні науки (літературознавство)*. 2018. № 1(21). С. 27–32.
5. Веремчук Ю. Притчевість та асоціативність у поезії п'єси-притчі. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2006. Вип. 30. С. 152–155.
6. Григорчук Ю. Ознаки притчевості в повісті Віри Вовк «Каравела»: їх авторське осмислення та художнє втілення. *Літературознавчі обрії. Праці молодих учених*. 2014. Вип. 19. С. 148–153.
7. Дочинець М. Єдин: прозові мініатюри. Мукачеве: Карпат. вежа, 2019. 252 с.
8. Іщенко О. Рецепція творчості Мирослава Дочинця в літературно-критичній думці. *Закарпатські філологічні студії*. 2018. Вип. 5. Т. 1. С. 141–145.

9. Карпенко Ю. Назва твору як об'єкт ономастики (переважно на матеріалі творчості Миколи Бажана). Літературна ономастика : збірник статей. Одеса : Астропринт, 2008. С. 29–37.
10. Клим'юк І. Притчевість як спосіб художнього зображення дійсності. *Питання літературознавства*. 1996. Вип. 3. С. 132–141.
11. Словарь української мови : в 4-х т. Т. 1 / за ред. Б. Грінченка. Київ, 1907–1909. С. 466.

**Pinchuk T. S., Umanska T. O. THE PARABLE OF SHORT STORIES
BY MYROSLAV DOCHYNETS “ONE” AS A SIGN OF INTELLECTUALIZATION
OF HIS PROSE**

The concept, features and genesis of parables in the Ukrainian discourse are studied, the collection of philosophical short stories by Myroslav Dochynets «One» is considered as a sample of intellectual prose. A feature of postmodern parable literature, the characteristics of various models of creating a title complex in this collection are analyzed.

It is established that Myroslav Dochynets's prose miniatures «One» are philosophical short stories with elements of parables because of the following features: parabolic structure, in particular a kind of frame and allusions in epigraphs and elements of short stories; duality or presence of subtext; complicated space-time, which is unlimited in space and time frame; mythological ambivalent worldview, the feature of which is a deeply religious Christian worldview, combined with pagan «interspersed»; symbolic images that have religious foundations; biblical symbols; moral experiment with the situation of existential choice between Good and Evil, different values.

It is proved that the postmodern parables of Myroslav Dochynets have all the features of parabolic works, in particular: philosophical, metaphorical perception of the problem, subtext, symbolism, multifacetedness.

It was found that the bright characteristics of various models of creating a title complex in the collection of Myroslav Dochynets «One» are the title-word form (noun), title-phrase, title-phrase (the largest group); the substantive characteristics include: associativity, metaphorization, allusion, paremia. The uniqueness of the writer's idiosyncrasy is illustrated by the following stylistic figures: various forms of verbs, in particular the imperative mood, 1st and 2nd person, 3rd person; the initial conjunction of the subordinate clause in combination with aposiopesis, default; pronouns; nominal sentences, and the most common feature is aposiopesis.

Intelligence helps to understand that the collection of miniatures and confession of the heart of Myroslav Dochynets «One» in parable form reveals to us another world, or another spiritual dimension of the world, intellectually charged, philosophically polyvalent, because the writer's idiosyncrasy prefers philosophical understanding of reality structure, image system.

Key words: *parable, parabolicity, polysemanticity, biblical symbolism, title complex.*